Studieplan 2013/2014

Kunnskapsledelse

Studiepoeng: 30

Studiets varighet, omfang og nivå

Studiet er en grunnutdanning på 30 studiepoeng, og organiseres som deltidsstudium over ett år. Gjennomføringen av studiet er lagt til rette slik at det med noe fleksibilitet kan tilpasses full jobb.

Innledning

I en tid hvor organisasjoner er i kontinuerlige endringsprosesser, og der individuell og organisatorisk kompetanse er den mest kritiske suksessfaktor, er det behov for studieprogram som særskilt vektlegger ledelse av organisatorisk læring og kunnskapsutvikling. Dette behovet forsterkes av at de fleste organisasjoner i dag er kunnskapsintensive, i betydningen at medarbeiderne er høgt utdannet og besitter spesialistkunnskap. Høgskolen i Hedmark, Avdeling for økonomi- og ledelsesfag, tilbyr derfor et eget studium som vektlegger ledelse av læring, kompetanseutvikling og serviceutvikling i organisasjoner. Byggeklossene i studiet er ledelsesfag, forskningsbasert kunnskap om læring i organisasjoner, servicefag og beslutningsproblemer og metoder tilknyttet økonomistyring. Studiet gir således en relevant ledelsesutdanning for kandidater både fra privat og offentlig sektor.

Avdelingen tilbyr også et Bachelorstudium innen organisasjon og ledelsesutvikling, årsstudium i organisasjons- og ledelsesfag og et masterstudium i offentlig ledelse og styring (Master in Public Administration, MPA).

Læringsutbytte

Hovedmålet for studiet er at studentene skal utvikle sin samlede kompetanse på tre områder, og en kandidat med fullført studium skal ha følgende totale læringsutbytte:

Kunnskap

- bred kunnskap om læring i organisasjoner på individnivå
- dybdeinnsikt i situert læring gjennom deltakelse i praksisfellesskap
- dybdeinnsikt i team læring og læring gjennom sosiale nettverk
- innsikt i institusjonalisering av kunnskap på organisasjonsnivå
- bred kunnskap om direkte erfaringslæring på organisasjonsnivå
- bred kunnskap om absorpsjon av ekstern kunnskap
- dybdeinnsikt i kunnskapsledelse i teori og praksis
- innsikt i lederroller i servicebaserte organisasjoner
- gunnleggende kunnskap om ledelse av kunnskapsintensive organisasjoner
- bred kunnskap om lederroller i lærende organisasjoner
- innsikt i økonomiske beslutningsprosesser
- bred kunnskap i regnskapsanalyse

- grunnlegende kunnskap om styringskulturer i offentlig sektor
- grunnlegende kunnskap om kommunale og statlige regnskapssystemer
- innsikt i kriterier for lønnsomhet i offentlige virksomheter

Ferdigheter

- beherske metoder for å analysere kompetansegap i organisasjoner
- kunne anvende metodiske verktøyer for å stimulere læring i team og praksisfellesskap
- beherske metoder for å tilrettelegge for spredning av kunnskap på tvers av organisasjonsenheter
- kunne korrigere regnskapsmateriale for analytiske forhold
- kunne beregne og anvende økonomiske nøkkeltall
- kunne utøve prosessledelse

Generell kompetanse

- selvstendighet i forhold til å analysere kompleksitet forbundet med læring i organisasjoner
- analytisk kapasitet som er overførbar til andre ledelsesfunksjoner og til prosjektarbeids
- holdninger til lederrollen i kunnskapsbaserte organisasjoner

Målgruppe

Studiets målgruppe omfatter ledere, mellomledere og lederkandidater i privat og offentlig sektor. Studiet treffer i tillegg mange av de kompetansebehov som er knyttet til stillinger i stabsenheter, utredningsavdelinger og prosjekter.

Kompetanse

Studiet kan, etter nærmere regler, inngå i bachelorgrader fra Høgskolen i Hedmark eller andre utdanningsinstitusjoner. Sammen med Årsstudium i organisasjon og ledelse fra Høgskolen i Hedmark, kan studiet utgjøre den faglige fordypningen i en såkalt ”fri” bachelorgrad (i hht Forskrift om krav til bachelorgrad ved Høgskolen i Hedmark, § 3c). Studiet kan også tas som støttefag til en profesjonsutdanning.

Sammen med annen utdanning og praksis, kvalifiserer studiet for leder- og rådgiverstillinger innen ulike organisasjonsfunksjoner i private og offentlige virksomheter.

I de tilfeller studiet inngår i en bachelorgrad, vil det kunne inngå i opptaksgrunnlaget for videre studier på mastergradsnivå ved høgskoler og universiteter, inkludert Master of Public Administration ved Høgskolen i Hedmark.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse på tilsvarende nivå.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil bli forelesninger, individuelt arbeid og arbeid i grupper. Studentene vil gjennom gruppediskusjoner, arbeid med case og muntlige framlegg dele kunnskap og lære av hverandre. Skriftlig formidling av fagstoff oppøves gjennom obligatoriske innleveringer med tilbakemeldinger fra

faglærer, samt eksamensskriving.

Vurderingsformer

Vurderingsformene er skriftlig eksamen på campus og hjemmeeksamener, individuelt og i grupper. Se emnebeskrivelsene. Der intet annet er oppgitt benyttes graderte karakterer, A-F, der E er laveste ståkarakter.

Internasjonalisering

Det er ikke lagt opp til utenlandsopphold i løpet av studiet.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Studiets emnesammensetning framgår av tabellen under.

Det første emnet, *lærende organisasjoner* fokuserer på utvikling av læringskapasitet i organisasjoner. Emnet *ledelse og økonomistyring* vektlegger ledelsesproblemstilinger knyttet til analyse og bruk av økonomisk informasjon i beslutningsatferd. Emnet *ledelse av servicevirksomheter* fokuserer på hvordan servicevirksomheter fungerer innad og i forhold til sine omgivelser, med særlig vekt på utfordringene ledere av enheter med hyppig brukerkontakt møter. Emnet *kunnskapsledelse* har fokus på de spesifikke ledelsesfunksjoner knyttet til organisatorisk læring og innovasjon. Emnestrukturen er bygd opp av temaer som er analytiske, det vil si at de utvikler forståelse for ulike lederroller, men også at de har fokus på holdningskomponenter og er ferdighetsutviklende.

Det nettbaserte studiestøttesystemet Fronter benyttes i undervisningen.

Emneoversikt

Emner

Studiepoeng År 1

- **Ledelse og økonomistyring**

  7,5 studiepoeng

- **Lærende organisasjoner**

  7,5 studiepoeng

- **Kunnskapsledelse**

  7,5 studiepoeng

- **Ledelse av servicevirksomheter**

  7,5 studiepoeng

Emneoversikt

3LED190 Ledelse og økonomistyring

Emnekode: 3LED190

Studiepoeng: 7,5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

3REV100 Grunnleggende regnskap eller tilsvarende. Det tilbys forkurs for studenter som ikke har denne forkunnskapen.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskap, ferdigheter og forståelse for ulike sider ved økonomiske beslutningsprosesser i ledelsesmiljøer med vekt på økonomistyring som organisatorisk lærings- og tilpasningsprosess.

Kunnskap
Etter fullført emne skal studenten:

- ha grunnleggende teoretisk og metodisk kunnskap om økonomistyringssystemer i privat og offentlig sektor
- ha grunnleggende teoretisk og metodisk kunnskap i kommunal og statlig regnskapsføring, økonomistyring og rapportering
- ha kunnskap om økonomiske beslutningsprosesser og beslutningsproblemer som er særskilt aktuelle for ledere og ledergrupper
- ha bred kunnskap om de vanligste budsjetteringsfunksjoner i organisasjoner

Ferdigheter
Etter fullført emne skal studenten:

- ha utviklet praktiske ferdigheter i avvikshåndtering, kritiske beslutninger i forhold til økonomi samt bruk av analyse- og planverktøyer
- kunne løse ulike problemstillinger innenfor kommunale og statlige regnskap med utgangspunkt i gjeldende lov- og forskriftsverk, veiledninger og regnskapsstandarder

Generell kompetanse
Etter fullført emne skal studenten:

- ha generell styringskompetanse som har overføringsverdi på tvers av organisasjonstyper og

profesjonssektorer i offentlig sektor
- ha generell styringskompetanse som er overførbar til prosjektbaserte organisasjoner

Innhold

- Teoretiske perspektiver på økonomistyring
- Regnskapsanalyse i private virksomheter
- Lønnsomhetsanalyse av prosjekter
- Budsjettering og budsjettoppfølging
- Avvikshåndtering som organisatorisk læring
- Kommunelovens økonomibestemmelser, økonomiplan, årsbudsjett
- Kommunale regnskapsstandarder og kommuneregnskapet, herunder kommunal regnskapsføring
- KOSTRA som rapporteringssystem og læringssystem
- Statlig regnskapsføring og rapportering

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og seminarer med gruppearbeid. Case vil bli brukt på seminarer for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Én individuell innleveringsoppgave.

Vurderingsordning

En ukes hjemmeeksamen, individuelt eller i grupper på inntil 3 medlemmer.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3ORG140 Lærende organisasjoner

Emnekode: 3ORG140

Studiepoeng: 7,5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskap, ferdigheter og forståelse for ulike sider ved læring i organisasjoner: Individuell kompetanseutvikling, team læring og læring i praksisfellesskap og organisatorisk læring.

Kunnskap
Etter fullført emne skal studenten ha:

- dybdeinnsikt i prosesser som virker inn på individuell læring i organisasjoner
- bred kunnskap om læringsbetingelser for team, arbeidsgrupper og praksisfellesskap i organisasjoner
- innsikt kunnskap om betingelser for erfaringslæring og institusjonalisering av kunnskap i organisasjoner
- et samlet rammeverk som gir innsikt i hvordan organisasjoner øker sin kapasitet for læring.

Ferdigheter
Etter fullført emne skal studenten ha:

- metodiske ferdigheter slik at de kan utnytte team og arbeidsgrupper som kilde til egen læring
- metodiske ferdigheter slik at de kan utnytte prosjekter som arena for personlig læring
- ferdigheter slik at de kan bidra til samarbeidslæring i team, arbeidsgrupper, praksisfellesskap og andre kollegiale fora

Generell kompetanse
Etter fullført emne skal studenten ha:

- kompetanse som har overføringsverdi til hvordan prosjekter kan gjennomføres for å øke kunnskapsgenerering og kunnskapsoverføring
- generell læringskompetanse som har overføringsverdi på tvers av organisasjonstyper og profesjonssektorer m.h.t. hvordan organisasjoner kan øke sin læring fra interne og eksterne kilder

Innhold

- Teoretiske perspektiver på læring i organisasjoner
- Innovativ læring og kunnskapsgenerering
- Betingelser for kunnskapsoverføring
- Erfaringsbasert læring: Å lære av egnes og andres erfaringer
- Lærende organisasjoner i teori og praksis

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og seminarer med gruppearbeid. Case vil bli brukt på seminarer for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Én innleveringsoppgave.

Vurderingsordning

En ukes individuell hjemmeeksamen

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3LED180 Kunnskapsledelse

Emnekode: 3LED180

Studiepoeng: 7,5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Emnet 3ORG140 Lærende organisasjoner eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskaper, ferdigheter og forståelse for ulike sider av ledelse i kunnskapsbaserte organisasjoner.

Kunnskap
Etter fullført emne skal studenten:

- ha grunnleggende kunnskap om hvordan ledere på forskjellige nivåer i organisasjoner kan utforme en kunnskapsvisjon som fremmer kunnskapsgenerering, erfaringsoverføring og absorpsjon av ekstern kunnskap
- ha bred kunnskap om hvordan ledere på ulike nivåer i organisasjoner kan legge til rette for individuell kompetanseutvikling
- ha innsikt i hvordan teamledere kan bidra til å utvikle felles mentale teammodeller
- ha dybdeinnsikt i ulike organisasjonsdesign som fremmer kunnskapsoverføring internt i organisasjon
- ha kunnskap om hvordan prosjektledelse kan påvirke kunnskapsgenerering i prosjekter
- ha bred kunnskap om hvordan prosjektledelse kan påvirke kunnskapsoverføring mellom prosjekter og basisorganisasjonen de tilhører

Ferdigheter
Etter fullført emne skal studenten:

- ha utviklet praktiske ferdigheter i å designe teamarbeid slik at teamene kan generere individuell læring og felles mentale modeller
- ha utviklet metodiske ferdigheter i å designe kross-funksjonelle møteplasser som fremmer kunnskapsoverføring
- ha utviklet metodiske ferdigheter for å generere læring og kunnskapsoverføring i gjennom prosjektarbeid

Generell kompetanse
Etter fullført emne skal studenten:

- ha spesifikk ledelseskompetanse knyttet til læring og kunnskapsoverføring som er overførbare på tvers av organisasjonstyper både i privat og offentlig sektor
- ha spesifikk ledelseskompetanse knyttet til læring og kunnskapsoverføring som er anvendbar for stabsenheter og spesialistorganisasjoner
- ha spesifikk kompetanse i arbeidsdeling mellom ulike kategorier av ledere for å utvikle lærende organisasjoner

Innhold

- Hvordan utvikle en kunnskapsvisjon for virksomheter?
- Organisatoriske kontekster som er gunstig for kollektiv læring og kunnskapsutveksling
- Mobilisering av kunnskap i organisasjoner
- Læringsbetingelser i arbeidsgrupper og team
- Innovasjonsledelse i teori og praksis
- Distribuert ledelse
- Systemisk kunnskapsledelse

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og seminarer med gruppearbeid. Case vil bli brukt på seminarer for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3LED200 Ledelse av servicevirksomheter

Emnekode: 3LED200

Studiepoeng: 7,5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskaper, ferdigheter og forståelse for ulike sider ved ledelse av servicevirksomheter. Studentene skal tilegne seg grunnleggende teoretisk og praktisk forståelse for hvordan servicevirksomheter fungerer innad og i forhold til sine omgivelser, med særlig vekt på utfordringene ledere av enheter med hyppig brukerkontakt møter. Det legges særlig vekt på ledelse av omstillings- og innovasjonsprosesser som vektlegger fornying og forbedring av tjenester og kvaliteten på tjenester.

Kunnskap

Etter fullført emne skal studentene:

- ha kunnskap om ledelsesutfordringer i publikumsnære virksomheter både i offentlig og privat sektor
- ha kunnskap om hvordan servicevirksomheter fungerer innad og i interaksjon med omgivelsene
- ha kunnskap om servicekultur og hvordan servicekultur kan utvikles i en virksomhet
- ha kunnskap om hva det vil si at en virksomhet er kunde-/ brukerorientert
- ha kunnskap om modeller for kvalitetsrettet arbeid

Ferdigheter

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne lede målrettet utvikling av servicevirksomheter
- kunne avdekke årsaker til gap i servicekvaliteten
- kunne lede prosesser innen utvikling og forbedring av tjenester

Generell kompetanse

Etter fullført emne skal studenten:

- ha tilegnet seg innsikt og forståelse for hvordan man arbeider strategisk med brukerorientering og kvalitetsutvikling i servicevirksomheter både i privat og offentlig sektor.

Innhold

- Serviceledelse i teori og praksis
- Brukerorientering og brukerdialog
- Servicekultur
- Intern og ekstern kommunikasjon
- Empowerment som personalstrategi
- GAP-modellen for servicekvalitet
- Læring og kompetanseutvikling i servicevirksomheter
- Ledelsesbasert coaching og selvledelse
- Ledelse av innovasjonsprosesser

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, case og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

En obligatorisk innlevering.

Vurderingsordning

En ukes individuell hjemmeeksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag